

Чиченьова О. М. Новікова І. В. Лукачина А. В.

БОЧЧА – НОВИЙ ВИД СПОРТУ У ПАРАЛІМПІЙСЬКІЙ ПРОГРАМІ ІГОР ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ЗАХВОРЮВАННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

Всі ми хочемо жити в сучасній, розвиненій, демократичній країні. Кожен мріє почувати себе вільним, впевненим у майбутньому і захищеним від неприємностей. Але, життя людини неможливо передбачити і будь-якої миті можна опинитися у світі, про який раніше не знали, не чули, не спостерігали і не бажали. Це світ людей з інвалідністю, з обмеженою діяльністю. Людина може мати інвалідність з дитинства, може отримати інвалідність і в результаті будь-якої аварії, важкого, набутого захворювання, нещасного випадку, війни, тощо.

З 2014 року в Україні багато людей отримали статус особи з інвалідністю внаслідок бойових дій з країною - агресором. З них близько 15000 мають важку інвалідність I групи. Саме тому, оновлення сучасного суспільства, в якому забезпечуються всі права і свободи осіб з інвалідністю, без будь-якої дискримінації за ознакою інвалідності, щирою толерантністю, увагою і турботою до людей має велике значення для кожного громадянина України. Пам'ятаймо, що з кожним може трапитися лихо будь-якої миті і зберегти людину для родини, суспільства, країни можливо через добайливе ставлення, позитивного настрою, благополуччя і відповідно руховою активністю для підтримки і збереження потужності органів і систем.

Особливо актуальним це питання по створенню доступного та без бар'єрного середовища є саме у дні сьогодення. Багато поранених та травмованих воїнів змушені адаптуватися до життєвих умов у післявоєнний час. Серед них ветерани з ампутаціями кінцівок, з наслідками різноманітних травм та поранень, деякі з них вимушені пересуватися на кріслах чи за допомогою милиць, тростин. Суспільство зобов'язане забезпечити гідні умови для захисників Вітчизни, для їх повсякденного, комфортного життя та доступність до усіх сфер діяльності. В Україні діє низка законів, які регулюють статус осіб з інвалідністю. Зокрема, Конституція України, Конвенція ООН про права людей з інвалідністю та інші. Але, права та свободи осіб з інвалідністю часто порушуються, тому приклад це недоступність відвідування закладів освіти, медичних структур та інших приміщень через брак відповідного обладнання, відсутність доступного громадського транспорту, упереджене ставлення роботодавців, тощо. Такі ситуації значно обмежують можливості соціалізації людей з інвалідністю, впливають на їх психоемоційний стан, зневірення у людей, що є ключовим моментом в процесі становлення особистості. Практика розвинених країн доводить, що пасивна підтримка людей з інвалідністю (грошові виплати, допомоги) менш продуктивна ніж активна, тобто створення гідних умов, за яких люди з інвалідністю можуть брати активну участь у всіх сферах суспільного

життя. Є безліч прикладів того, що люди з інвалідністю можуть бути і стають повноцінними членами суспільства, які надихають багатьох, в тому числі і цілком здорових людей.

Спорт є одним із шляхів по покращенню соціалізації людей з інвалідністю. Він є регулятором процесів взаємодії і взаємозв'язку людей, що дозволяє подолати психологічну замкнутість та позитивно впливає на якість життя. Також важливим є те, що спортсмени з інвалідністю, певним чином, популяризують проблему доступності всіх сфер соціального життя громадян.

Паралімпійський рух в Україні почав розвиватись з 1989 року, коли в країні було створено перші фізкультурно-спортивні та оздоровчі клуби людей з інвалідністю. Пізніше сформувались національні федерації з різних видів спорту для людей із порушеннями опорно-рухового апарату, порушеннями зору, слуху та інтелекту. Найбільш розвинені та популярні види спорту в Україні: плавання, пауерліфтинг, паратриатлон, бадмінтон, фехтування на візках, баскетбол на візках, волейбол сидячи, голобол, теніс, біатлон, футбол, лижні перегони тощо.

Бочча (Бочче, Воссіа) – рухлива, спортивна гра на точність, яка з 1984 року входить до переліку Паралімпійський Ігор. Започаткована гра була в Італії і на той час не мала остаточних правил і відрізнялася, як у назві, так і у вимогах до правил змагань. Тому, іноді в офіційних джерелах, гра має різні назви, що призводить до плутанини. Після того моменту, коли Бочча була внесена до Паралімпійський Ігор, правила гри були приведені до єдиного знаменника і розрізнялися лише в залежності від категорії гравців, які брали участь у змаганнях. Так як у грі, беруть участь люди з проблемами опорно-рухового апарату різної тяжкості, то на деяких категорій дозволяється використання спеціальних пристосувань для викладання м'яча і навіть дозволена допомога асистента.

Сутність гри полягає в тому, що гравці намагаються максимально наблизити м'ячі свого кольору до білого м'яча, який називають “Джеком”. Гра проходить на рівному майданчику розміром 2,5 на 6 метрів з комплектом з шести шарів червоних і синіх кольорів. Параметри м'ячів також обумовлені правилами гри і мають вагу 275грамів, а окружність 270мм. Наголошено, що саме правильно говорити окружність (від латинського “обійти довкола”) це лінійна довжина довкола, тобто окружність визначає довжину кола, якби його випрямили і розтягнули у вигляді прямого відрізка. У багатьох інформаційних ресурсах помилково пишуть “діаметр” м'яча, що є неправильним відносно затверджених Правил.

Бочча – перспективний вид спорту, який допомагає здобувати перемоги не лише у спорті, а і у житті. На основі постійного розвитку та удосконалення фізичних та психічних якостей гравців відбувається багато позитивних впливів на організм людини, покращується самооцінка, контактування, спілкування з людьми, обмін інформацією, знаннями,

навичками, досвідом. Для України цей вид спорту новий, але з великими шансами розвитку і здобуття перемог на змаганнях будь-якого рівня. Кількість людей з тяжкими ураженнями опорно-рухового апарату, що бажають займатись даним видом спорту, збільшується і одночасно зростає потреба у підготовленості тренерського складу та розробці програм тренування, індивідуальних занять, макро-мезо-мікроциклів підготовки.

Також до гри Бочча, залучаються люди з проблемами зору або сліпі тільки правила змагань відповідно мають певні зміни з урахуванням особливостей.

Перелік змагань з Бочча такий самий, як і в інших видах спорту це і чемпіонати міста, регіону, області, країни, Європи, Світу, Паралімпійські Ігри. Тож, бажаємо нашим спортсменам здобувати більше медалі різного гатунку для престижу і популярності нашої країни, для поширення фізичної культури, спорту, рухової активності серед усіх верств населення України.